

*Неофициален превод

НАСОКИ на ОЕРЕС за комуникации в рамките на ЕС

7 март 2019 г.

Съдържание

Въведение	2
A. Обхват на регулацията за комуникации в рамките на ЕС	2
Регулирани комуникационни услуги в рамките на ЕС	2
Географски обхват на регулацията за комуникации в рамките на ЕС	4
B. Ограничения на цените на комуникациите в рамките на ЕС	4
C. Алтернативни тарифи	5
D. Цени във валути, различни от евро	6
E. Услуги с добавена стойност/Повиквания към безплатни номера/Злоупотреби и измами	7
F. Устойчивост	8
Сравнителни стойности на ОЕПЕС за вътрешните за ЕС комуникации	9
Въздействие върху националния ценови модел	10
Съдържание на заявлението	12
Крайни срокове	14
Оценка на заявлението	15
Максимално ниво на цената над ценовите органичения	16
G. Мониторинг, осъществяван от НРО	16
H. Приложения	17
Приложение 1 – Сравнителни стойности на ОЕПЕС	17
Приложение 2 – Образец на заявление за дерогация	18

Въведение

Насоките на ОЕПЕС за комуникации в рамките на ЕС имат за цел да изяснят разпоредбите, регулиращи комуникационните услуги в рамките на ЕС, предвидени в член 50 от Регламент за ОЕПЕС 2018/1971¹, който изменя Регламент (ЕС) 2015/2120 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. (TSM Регламент), за да се осигури общ регулаторен подход и да се съдейства за тяхното последователно прилагане.

Тези насоки допълват разпоредбите на регламента и не представляват официално правно тълкуване на тези разпоредби. Националните регулаторни органи (НРО) трябва да вземат предвид тези насоки в максимална степен, когато прилагат разпоредбите на член 5а от Регламент 2015/2120, както е изменен.

А. Обхват на регулацията за комуникации в рамките на ЕС

Регулирани комуникационни услуги в рамките на ЕС

1. Съгласно член 2, параграф 2, алинея 3 от TSM Регламента, „регулирани комуникации в рамките на ЕС“² означава всяка междуличностна съобщителна услуга с номера, която се генерира в държавата членка, в която е установен националният доставчик на потребителя, и се терминира във фиксиран или мобилен номер от националния номерационен план на друга държава членка и която се таксува изцяло или частично на базата на реалното потребление. ОЕПЕС отбелязва, че в това определение не се прави разграничение между фиксирани или мобилни комуникации. Следователно, тази регулация се прилага и за двата вида комуникация³.

2. ОЕПЕС отбелязва също, че регулацията се прилага само за „потребители“, което означава физически лица, които ползват или заявяват ползване на електронни съобщителни услуги за цели, излизащи извън обхвата на неговата/нейната търговия, бизнес, занаят или професия⁴. Следователно, тарифите за бизнес клиенти са изключени от ценовата регулация.

3. ОЕПЕС разбира, че обхватът на тази регулация включва услугите, които се таксуват изцяло или частично на базата на реално потребление (отмерено), което включва:

- Цена на единица за повиквания / кратки текстови съобщения (SMS) към дестинации в рамките на ЕИП;
- Цена на единица извън пакет за повиквания / SMS към дестинации в рамките на ЕИП;
- Повиквания с такса за първоначално свързване;

¹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2018.321.01.0001.01.ENG

² Когато става въпрос за съобщения в рамките на ЕС, тя включва и съобщения до и от Исландия, Лихтенщайн и Норвегия (ЕИП).

³ По принцип обществените телефони също се обхващат от регулацията.

⁴ Член 2 от ДИРЕКТИВА (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета от 11 Декември 2018 г. за създаване на Европейски кодекс за електронните съобщения (ЕКЕС).

- Услуги с приспадане на база потребление (напр. предплатени тарифи), при които обемът на услугите не е предварително определен (например месечен обем), а зависи от реалното потребление на услуги, основано на цена на дребно за единица потребена услуга.
4. ОЕРЕС счита, че услугите по следните тарифи са изключени от обхвата на дефиницията за регулирана вътрешна за ЕС услуга по член 2, параграф 3 от TSM Регламента:
- Пакети като неограничени тарифни планове или тарифи с фиксиран обем за комуникационни услуги в рамките на ЕС или пакет от услуги, който включва и (някои) вътрешни за ЕС комуникационни услуги, които пакети обичайно не водят до разходи, основани на потребление, и нямат конкретна цена на дребно за единица потребена услуга.
  - Допълнителни пакети, при които срещу фиксирана такса се предоставя определен обем услуги, включващ например минути/SMS само към страни от ЕИП или комбиниран с минути/SMS, терминирани в страни извън ЕИП.
5. ОЕРЕС счита, че потребителите, закупили определен обем международни комуникационни услуги и/или вътрешни за ЕС комуникационни услуги като добавка към съществуващия си абонамент, например фиксирано месечно потребление на такива услуги срещу определена месечна цена, следва да могат напълно да използват тези допълнителни пакети и след 15 май 2019 г. до изчерпването им.
6. Съгласно член 2, параграф 2, алинея 4 от TSM Регламента, *„междупличностна съобщителна услуга с номер“ означава междупличностна съобщителна услуга, за която се осъществява връзка с обществено определени номерационни ресурси, а именно номер или номера в рамките на национални или международни номерационни планове, или която дава възможност за връзка с номер или номера в рамките на национални или международни номерационни планове.* Съгласно член 2, параграф 5 от Директива (ЕС) 2018/1972 „ЕКЕС“ *„междупличностна съобщителна услуга“ означава услуга, предоставяна обикновено по възмезден начин, която дава възможност за пряк междупличностен и интерактивен обмен на информация по електронни съобщителни мрежи между определен брой лица, като лицата, започващи или участващи в комуникацията, определят адресата (адресатите) ѝ, и не включва услугите, които дават възможност за междупличностна и интерактивна комуникация само като незначителен допълнителен елемент, пряко свързан с друга услуга.* В съображение 18 от ЕКЕС се посочва също, че *употребата на номер единствено като идентификатор не следва да се разглежда като равностойна на използването на номер за свързване с обществено определени номера и следователно сама по себе си не следва да се счита за достатъчна, за да окачестви дадена услуга като междупличностна съобщителна услуга с номер.* За междупличностните съобщителни услуги без номера следва да се налагат задължения само когато обществените интереси изискват прилагането на конкретни регулаторни задължения за всички видове междупличностни съобщителни услуги, независимо дали за тяхното предоставяне се използват номера. *Оправдано е междупличностните съобщителни услуги с номера да се третират по различен начин, тъй като те участват в и следователно се ползват от обществено гарантирана оперативна съвместима екосистема.*

7. В тази връзка, ОЕПЕС отбелязва, че тази регулация се прилага за междуличностни съобщителни услуги с номера, които са фиксирани и мобилни гласови услуги, както и SMS-услуги. Освен това, ОЕПЕС счита, че приложения, които използват фиксирани или мобилни номера от националните номерационни планове на друга държава членка за свързване на клиенти към обществена телефонна мрежа и предоставят на клиентите междуличностни съобщителни услуги, също попадат в обхвата на тази регулация. От обхвата са изключени M2M-услугите или междуличностните съобщителни услуги без номера. Само по себе си това определение е технологично неутрално, което означава, че то не зависи от техническите средства, използвани от доставчика за свързване на гласови телефонни повиквания и SMS-услуги между потребители и мрежи.

8. Повикванията и SMS от роуминг клиенти⁵, генерирани от посетената страна, не се считат за вътрешни за ЕС повиквания или SMS, а за международни роуминг услуги. Следователно, същите не са обхванати от тази регулация, а от Регламент (ЕС) № 531/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2012 г. относно роуминга в обществени мобилни съобщителни мрежи в рамките на Съюза (Роуминг Регламент).

Географски обхват на регулацията за комуникации в рамките на ЕС

9. Регламентът се прилага за комуникации, генерирани в собствената страна на потребителя и терминирани във фиксиран или мобилен номер от националния номерационен план на друга държава членка на ЕС, включително най-отдалечените региони⁶, които са част от Вътрешния пазар на ЕС. Териториалният обхват на Вътрешния пазар на Европейския съюз е определен в членове 349 и 355 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС)⁷. В тази връзка, силно се препоръчва консултация с Договора за ЕС. За повиквания и SMS, генерирани в Норвегия⁸, Исландия и Лихтенщайн, регулацията ще се прилага веднага след като бъде включена в Споразумението за ЕИП.

В. Ограничения на цените на комуникациите в рамките на ЕС

10. Член 5а от TSM Регламента ограничава максималната цена на дребно (без ДДС), начислявана на потребителите за регулирани комуникации в рамките на ЕС от 15 май 2019 г. до 0,19 евро на минута за повиквания и до 0,06 евро за SMS.

⁵ Клиенти, използващи роуминг услуги, докато пътуват в чужбина, напр. италиански потребител пътува до Белгия и се обажда на мобилен номер във Франция.

⁶ <http://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/100/outermost-regions-ors->

⁷ За текущо решение в областта на електронните съобщения относно член 355, параграф 2 относно отдалечени територии читателят може да се консултира с точки 73—82 от решението по дело C-327/15 TDC. За тълкуване на член 355, параграф 1 от ДФЕС относно най-отдалечените региони читателят може да се запознае с решението по дело C-132/14 & со и със заключението на генералния адвокат по същото дело.

⁸ В Норвегия регулацията ще се прилага на национално равнище от 15 май 2019 г., като същата налага на норвежките доставчици на международни комуникации еднакви задължения.

11. Операторите следва да предлагат регулирани комуникационни услуги в рамките на ЕС, за които по подразбиране да се прилагат регулираните ценови ограничения. Член 5а, параграф 4 от TSM Регламента предоставя на потребителите възможността да преминат от или да се върнат обратно към тарифи с регулирани пределни цени, поради което тези тарифи следва да бъдат опция, предлагана от доставчиците на международни комуникационни услуги.
12. Доставчиците могат да прилагат интервали на таксуване за регулирани вътрешни за ЕС повиквания до 60 секунди, освен ако националното законодателство не предвижда друго.
13. Ако доставчик прилага такса за свързване към вътрешни за ЕС повиквания, се прилага общата горна граница от 0,19 EUR на минута. Това означава, че общата сума за разговор от 60 секунди, включваща таксата за минута и всяка приложена такса за свързване, не може да надвишава 0,19 EUR (без ДДС) на минута.
14. SMS следва да се таксува на съобщение. Ценовото ограничение следва да се прилага за SMS с максимум 160 знака или еквивалента в байтове.
15. Техническата възможност за осигуряване на регулирани комуникационни услуги в рамките на ЕС следва да се предлага без допълнителни (преки или косвени) разходи за потребителя. Следователно, на доставчиците не се разрешава да налагат никакви общи такси, за да осигуряват възможност за използване на регулирани комуникационни услуги в рамките на ЕС.

С. Алтернативни тарифи

16. В съответствие с чл. 5а, параграф 2 от TSM Регламента, алтернативните тарифи са тарифи за международни комуникации, които може да се предлагат в допълнение към регулираните тарифи, уредени в чл. 5а, параграф 1 от TSM Регламента. ОЕПЕС счита, че алтернативните тарифи следва да се отнасят за услуги, които се таксуват изцяло или частично на базата на действително потребление (виж Насока 3 за повече информация относно вътрешните за ЕС комуникационни услуги, таксувани изцяло или частично на базата на действително потребление).
17. Съгласно чл. 5а, параграф 2 от TSM Регламента, доставчиците могат да предлагат алтернативни тарифи, т.е. тарифи, обхващащи страни извън ЕИП и включващи вътрешни за ЕС комуникационни услуги, при които цените за вътрешните за ЕС комуникационни услуги може да превишават ценовите ограничения, заложиени в чл. 5а, параграф 1 от TSM Регламента. Потребителите следва да имат възможността да избират такива тарифи. Предварителното условие, което освобождава доставчика от задължението му да не превишава ценовите ограничения, е потребителят съзнателно да избере такава тарифа. Например, такива алтернативни тарифи може да включват таксуване на минута с цена от 0,25 евро както за вътрешни за ЕС повиквания, така и за повиквания, генерирани в рамките на ЕИП и терминирани извън ЕИП.
18. ОЕПЕС счита, че алтернативни тарифи за вътрешни за ЕС комуникационни услуги, които са изцяло или частично базирани на потреблението на такива услуги и включват повиквания и/или SMS на същата цена към страни извън ЕИП може да се предлагат, без да се спазват ограниченията на ценовите тавани, посочени в чл. 5а,

параграф 1 от TSM Регламента. Други предимства, като субсидирани крайни устройства или отстъпки за други електронни съобщителни услуги, предлагани от доставчиците на потребителите, са нормална част от конкурентните взаимоотношения и не следва да се отразяват върху приложимостта на ценовите тавани за вътрешните за ЕС регулирани комуникационни услуги.

19. Ако потребител се свърже със своя оператор с цел да премине на алтернативна тарифа, то той следва да бъде уведомен, преди да избере такава тарифа, за естеството на предимствата, които би загубил от този избор.

20. Съгласно чл. 5а, параграф 3 от TSM Регламента, потребителите с тарифи за международни комуникационни услуги, базирани на потребление, включващи вътрешни за ЕС комуникационни услуги и такива към трети страни, следва да имат възможността да останат на такива алтернативни тарифи. ОЕПЕС е на мнение, че, за да дадат възможност на своите потребители на алтернативни тарифи да направят информиран избор, доставчиците на вътрешни за ЕС комуникационни услуги следва най-малкото да ги уведомят за новите разпоредби преди 15 май 2019 г. (чрез SMS, месечна сметка или уведомление чрез приложение), включително да ги уведомят за задължението си да прехвърлят своите потребители на регулирани тарифи от 15 юли 2019 г., освен ако потребителите изрично не пожелаят да останат на съществуващите си алтернативни тарифи (т.е. тарифи, приложими преди 15 май 2019 г.). ОЕПЕС препоръчва на доставчиците да изпратят напомняне на своите потребители на алтернативни тарифи в разумен период преди автоматично да ги прехвърлят на регулирани тарифи. Такъв би бил случаят на потребители с алтернативни тарифи, в които най-малкото една от вътрешните за ЕС комуникационни услуги има по-висока цена на единица от ценовия таван. ОЕПЕС отбелязва, че потребителите с тарифи по Насока 4 са обхванати от регулацията до степен, в която те трябва да имат възможността да заявят преминаване към алтернативна тарифа.

21. Съгласно чл. 5а, параграф 1 от TSM Регламента, прехвърляне от или към регулирана тарифа за международни комуникационни услуги трябва да бъде извършено безплатно, в рамките на един работен ден и не следва да води до условия или ограничения по отношение на други елементи на абонамента. Прехвърлянето към регулирана тарифа не следва да се отразява върху други елементи на абонамента, като националната тарифа, но прехвърлянето може да доведе до промяна на цените за международни комуникационни услуги, включени в алтернативни тарифи или в тарифите, описани в Насока 4. ОЕПЕС очаква прехвърлянето между алтернативни и регулирани тарифи да се осъществи по пропорционален начин.

22. В случай че операторите въведат промени в своите тарифи за вътрешни за ЕС комуникационни услуги, които не произтичат от задълженията им да спазват разпоредбите на TSM Регламента, потребителите имат право да се откажат от договорите си в съответствие с националното законодателство.

D. Цени във валути, различни от евро

23. Ценовите тавани, заложили в чл. 5а, параграф 1 от TSM Регламента, са в евро. При конвертиране на тези тавани във валути, различни от евро, операторите

следва да използват метода, предвиден в чл. 5а, параграф 5 от TSM Регламента. В обобщение, ценовите тавани се прилагат от 15 май всяка година и курсът в евро се конвертира в националната валута, като се прилагат усреднените референтни обменни курсове, публикувани от Европейската централна банка в Официалния вестник на Европейския съюз на 15 януари, 15 февруари и 15 март същата година. Например, за периода 15 май 2019 г. – 14 май 2020 г. следва да бъдат приложени усреднените референтни обменни курсове, публикувани на 15 януари, 15 февруари и 15 март 2019 г.

24. Максималните ценови тавани, заложи в чл. 5а, параграф 1 от TSM Регламента, могат да бъдат изчислени до максималния брой десетични знаци, позволен от официалния обменен курс. Това урежда максимума, който може да бъде таксуван в национална валута. На практика доставчиците могат да решат да обявят таксите в цели числа, въпреки че това не е задължително. В такива ситуации, числата следва да бъдат закръглени надолу. Закръгляването нагоре до ниво над относимите тавани не е разрешено при никакви обстоятелства. Цените с включен ДДС могат да бъдат изчислени с максималния брой десетични знаци преди закръгляването надолу за определяне на крайната цена (с включен ДДС).

Е. Услуги с добавена стойност/Повиквания към безплатни номера/Злоупотреби и измами

25. ОЕПЕС счита, че услугите с добавена стойност са услуги с допълнително таксуване (PRS), при които цената за повикване или SMS е в пакет с цената на закупената специфична услуга.

26. ОЕПЕС счита, че ценовите тавани, посочени в Насока 10, не се прилагат към цялата тарифа за предоставянето на PRS, а само към тарифния компонент, съответстващ на свързването при такива услуги. В случай че предлагат достъп до PRS номера от други страни членки на ЕИП, операторите следва да гарантират, че потребителите са информирани за начина, по който разходите за PRS са тарифирани, таксувани и контролирани.

27. Когато потребителите осъществяват повикване към безплатни номера на други държави от ЕИП, следва да се прилагат ценовите тавани, посочени в Насока 10. Обратното, повиквания към универсалните международни безплатни телефонни номера (UIFN)⁹, ако има такива, следва да се предоставят на потребителите без таксуване.

28. Където е оправдано поради опасност от измама или злоупотреба с повиквания или SMS, доставчиците на електронни съобщителни услуги могат, в зависимост от всеки отделен случай, да предприемат мерки, като например прекратяване на предоставянето на повиквания или SMS към такива номера в съответствие със сключените от тях споразумения за взаимно свързване и с националните регулации. ОЕПЕС счита, че доставчиците на електронни съобщителни услуги следва да уведомят съответния НРО при наличие на такива случаи и ако е удачно, НРО могат да приложат общата процедура, установена в

⁹ Универсалните международни безплатни телефонни номера (UIFN) са зададени от ITU номера, даващи възможност на клиент на Международната безплатна телефонна услуга (IFS) да получи уникален безплатен номер (а), който е един и същи в целия свят.

Ръководния документ на ОЕПЕС по член 28, параграф 2 от Директивата за универсалната услуга¹⁰ за трансгранични случаи на измама или злоупотреба.

F. Устойчивост

29. Съгласно регулацията за вътрешните за ЕС комуникационни услуги, НРО може, при специфични обстоятелства, да разреши дерогация от ценовата регулация на вътрешните за ЕС комуникационни услуги. А именно, дерогация следва да бъде разрешена на доставчик, който покаже, че, поради специфични и изключителни обстоятелства, отличаващи го от повечето други доставчици в Общността, прилагането на ценовите тавани би се отразило съществено на възможността да поддържа прилаганите от него цени за националните съобщителни услуги.

30. Съгласно изложеното в Преамбюла на регулацията, доставчиците, които генерират особено голям дял от приходите си или оперативната си печалба от вътрешни за ЕС комуникационни услуги или доставчици, чиито национални маржове са ниски в сравнение с маржовете на доставчици от сектора, може да са по-уязвими. Нивата на регулираните цени, предвидени в регулацията, са така определени, че е малко вероятно да има оператор, който да е в невъзможност да поддържа националния си ценови модел. Въпреки това, регулацията дава възможност за дерогация за доставчик, който докаже, противно на съответното сравнение, установено от ОЕПЕС, че е значително по-засегнат от повечето други доставчици в ЕС и че въздействието на регулацията значително ще отслаби капацитета му да поддържа модела си на таксуване за национални съобщителни услуги.

31. ОЕПЕС счита, че оценката за дерогация следва да се извърши в две стъпки. Първо, НРО следва да пристъпи към сравнителен анализ и, второ, да определи въздействието върху националния ценови модел. Тези две стъпки следва да са последователно и кумулативно изпълнени.

32. Последователно е в смисъл, че НРО следва първо да провери, чрез сравнителен анализ, дали операторът е значително по-засегнат от повечето други доставчици в ЕС и, ако случаят е такъв, тогава НРО следва да определи устойчивостта на националния ценови модел на заявителя. Ако заявителят не успее да докаже, че е значително по-засегнат от повечето други доставчици в ЕС, НРО не трябва да изследва допълнително въздействието върху националния ценови модел за електронни съобщителни услуги и може да отхвърли заявлението.

33. Кумулативно означава, че и двата критерия трябва да са изпълнени. Например, ако заявителят докаже, че е значително по-засегнат от повечето други доставчици в ЕС, но не успее да докаже, че регулацията ще засегне устойчивостта на националния ценови модел за електронни съобщителни услуги, то тогава не следва да му се разрешава дерогация.

---

¹⁰ [BoR \(13\) 37, член 28, параграф 2 от Директивата за универсалната услуга: хармонизиран процес на сътрудничество в рамките на ОЕПЕС – Ръководен документ на ОЕПЕС](#)

Сравнителни стойности на ОЕПЕС за вътрешните за ЕС комуникации

34. Съгласно нормативната уредба, за да определи дали операторът, който кандидатства за дерогация, е значително по-засегнат от повечето други доставчици в ЕС, НРО следва да използва определените от ОЕПЕС сравнителни стойности.

35. Съгласно Преамбюла на регулацията, оператор може да е по-засегнат, ако генерира особено голям дял от приходите си или оперативната си печалба от вътрешни за ЕС комуникационни услуги или ако националният му марж е нисък, в сравнение с маржовете на оператори от сектора. ОЕПЕС отбелязва, че е необходимо да се определят отделни сравнителни стойности за различните услуги от вътрешните за ЕС комуникационни услуги (т.е. сравнителни стойности за: повиквания от фиксирани номера, повиквания от мобилни номера и за SMS), тъй като обикновено има разлика в начина на използване и на пенетрация на всяка услуга.

36. ОЕПЕС отбелязва, че използването на приходи или оперативни печалби, или национални маржове за определяне на сравнителни стойности води до някои трудности, защото, поради общата практика за предлагането на пакетни услуги, калкулациите на приходи, оперативни печалби и национални маржове на услуга са базирани на множество допускания, направени от операторите. Тези допускания може да са различни при операторите и това може да се отрази на определянето на сравнителните стойности. За изчисляването на потребените количества от услугите не се изискват допускания, следователно ОЕПЕС счита, че е по-подходящо да бъдат изготвени сравнителни стойности, базирани на дела на потребените количества (виж Насока 3) регулирани вътрешни за ЕС комуникационни услуги. Тъй като приходите от дадена услуга се влияят от потребеното количество на тази услуга, този подход се счита за подходящ и в съответствие с регулацията.

37. Взимайки предвид горното, ОЕПЕС определя следните три сравнителни стойности:

- a) Сравнителна стойност за процента на минутите от проведените регулирани вътрешни за ЕС повиквания от фиксирани номера като част от общия брой минути от повиквания от фиксирани номера, предоставени от даден оператор.
- b) Сравнителна стойност за процента на минутите от проведените регулирани вътрешни за ЕС повиквания от мобилни номера като част от общия брой минути от повиквания от мобилни номера, предоставени от даден оператор.
- c) Сравнителна стойност за процента на изпратените регулирани вътрешни за ЕС кратки текстови съобщения като част от общия брой на изпратените кратки текстови съобщения, предоставени от даден оператор.

Общ брой минути от повиквания от фиксирани номера означава минутите от повиквания, генерирани от всички потребители на фиксирана телефонна услуга на кандидатстващия оператор (за частни и за бизнес клиенти), включително от национални и международни повиквания. По същата логика се дефинират и общият брой минути от повиквания от мобилни номера и общият брой изпратени кратки текстови съобщения, като към тях следва да се включат и тези, генерирани в роуминг.

38. За определяне и ежегодно актуализиране на всяка специфична сравнителна стойност се изисква следната информация от всички оператори на страните членки (включително и от страните в ЕИП):

- a) Процента на минутите от проведените регулирани вътрешни за ЕС повиквания от фиксирани номера като част от общия брой минути от повиквания от фиксирани номера, предоставени от даден оператор.
- b) Процента на минутите от проведените регулирани вътрешни за ЕС повиквания от мобилни номера като част от общия брой минути от повиквания от мобилни номера, предоставени от даден оператор.
- c) Процента на изпратените регулирани вътрешни за ЕС кратки текстови съобщения като част от общия брой на изпратените кратки текстови съобщения, предоставени от даден оператор.

39. Споменатите по-горе сравнителни стойности следва да се определят, като се вземе предвид разпределението на специфичната за операторите информация по тези пропорции. ОЕРЕС е на мнение, че прагът за решаване дали даден оператор е значително по-засегнат следва да се получи на базата на 95% горен перцентил. С други думи, ако например даден оператор покаже, че делът на минутите от проведените регулирани вътрешни за ЕС повиквания от фиксирани номера на неговите потребители попада в топ 5% от операторите в ЕС, тогава първият тест е успешно изпълнен. ОЕРЕС счита, че сравнителните стойности могат да се определят чрез входящи данни от представителна извадка от операторите.

40. Сравнителните стойности на ОЕРЕС са представени в Приложение 1 и ще бъдат актуализирани ежегодно. За това годишно актуализиране ОЕРЕС ще използва данни, които НРО ще събират в изпълнение на тяхното задължение за мониторинг.

41. Кандидатстващите оператори е необходимо да сравняват техните най-актуални годишни данни с определените от ОЕРЕС сравнителни стойности в Приложение 1. Например, ако кандидат е подал заявление през април 2019 г., то съответните процентни стойности за кандидата следва да се калкулират на базата на данни за периода 1 април 2018 г. – 31 март 2019 г. Ако данните за този период не са налични, то тогава операторите могат да използват данни за най-близкия до този 12-месечен период.

42. Ако, например, измереното от кандидатстващия процентно съотношение на минутите от проведени регулирани вътрешни за ЕС повиквания от мобилни номера, като част от общия брой минути от национални, роуминг и международни повиквания, е повече от сравнителната стойност на ОЕРЕС (виж Приложение 1), то операторът отговаря на критериите за преминаване към втора стъпка от анализа. Това се прилага съответно и за повикванията от фиксирани номера и за кратките текстови съобщения.

Въздействие върху националния ценови модел

43. Както е споменато по-горе, НРО следва да реши дали националният ценови модел на даден оператор ще бъде значително повлиян от регулацията. ОЕРЕС счита, че за да се изследва нивото на това въздействие, НРО трябва да оцени въздействието на регулацията върху маржа от регулираните вътрешни за ЕС комуникационни услуги спрямо маржа от всички комуникационни услуги на

оператора. ОЕРЕС счита, че оценката на въздействието следва да е различна в случаите на положителен и отрицателен марж от вътрешни за ЕС комуникационни услуги.

44. В случай че изчисленият марж от регулираните вътрешни за ЕС комуникационни услуги е отрицателен поради въвеждането на регулацията, ОЕРЕС счита, че НРО следва да приложи следната оценка: Ако изчислената абсолютна стойност на въздействието на регулацията върху маржа на даден оператор от регулираните вътрешни за ЕС комуникационни услуги е повече от 3% от маржа от всички комуникационни услуги, тогава може да се приеме, че за този оператор е проблем да поддържа националния си модел за таксуване.

45. Ако изчисленият марж от регулираните вътрешни за ЕС комуникационни услуги е положителен поради въвеждането на регулацията, ОЕРЕС счита, че НРО следва да приложи следната оценка: Ако изчислената абсолютна стойност на въздействието на регулацията върху маржа на даден оператор от регулираните вътрешни за ЕС комуникационни услуги е повече от 9% от маржа от всички комуникационни услуги, тогава може да се приеме, че за този оператор е налице значително въздействие на регулацията върху националния му ценови модел.

46. В случай че изчисленият марж от всички комуникационни услуги на кандидата е отрицателен, НРО следва да направи заключение, че националният ценови модел на този кандидат ще бъде значително повлиян от регулацията. В тези случаи на кандидата следва да се разреши дерогация за регулирани вътрешни за ЕС комуникационни услуги.

47. За този тест НРО следва да разполага със следните данни за кандидата:

- a) Кандидатът следва да направи изчисление какъв ще е маржът от регулираните вътрешни за ЕС комуникационни услуги за годината, за която се отнася заявлението, в случай че не се прилага регулацията (Марж_{без пер}). ОЕРЕС счита, че поне за първата година цените, потреблението и разходите следва да са близки до тези за годината преди въвеждане на регулацията, следователно може да бъде използван маржът за периодите 1 април 2018 – 31 март 2019 или 1 януари 2018 – 31 декември 2018. Ако оператор счете, че поради конкретна причина този подход не е подходящ, то той трябва да представи изчислението си, придружено с обяснение на преценката му.
- b) Кандидатът следва да направи изчисление какъв ще е маржът от регулираните вътрешни за ЕС комуникационни услуги за годината, за която се отнася заявлението без дерогация (Марж_{с пер}). Кандидатът следва да изчисли приходите си, използвайки ценовите тавани, като следва да се включи и очакваното нарастване на потреблението в резултат на намаляването на цената. За изчисляването на разхода кандидатът може да използва информация за разходите за единица или други данни за разходите, относими за предишната финансова година.
- c) Кандидатът следва да направи изчисление на маржа от всички комуникационни услуги. ОЕРЕС счита, че за изчисляване на този показател може да послужи EBIDTA от комуникационните услуги на кандидата за предходната финансова година. Ако оператор счете, че поради специфична причина този подход не е подходящ, то той трябва да представи изчислението си, придружено с обяснение на преценката му.

Съдържание на заявлението

48. Както е споменато по-горе, процесът за кандидатстване за дерогация е разделен на две части:

- a) Първоначално се извършва съпоставяне със сравнителните стойности на ОЕРЕС, за да се установи дали кандидатстващият доставчик може да покаже, че е значително по-засегнат от другите доставчици в ЕС. Кандидатът следва да осигури данни, които доказват, че делът на трафика на регулирани вътрешни за ЕС комуникационни услуги от общия трафик на услуги надхвърля сравнителните стойности на ОЕРЕС. Тъй като сравнителните стойности на ОЕРЕС се калкулират отделно за вътрешни за ЕС фиксирани обаждания, мобилни обаждания и кратки текстови съобщения, кандидатът следва да представи информацията отделно по услуги. Сравнителните стойности на ОЕРЕС се калкулират на базата на актуални данни и за това кандидатът следва да калкулира дяловете, вземайки предвид наличните количествени данни за най-близкия 12-месечен период на предходната година (например за заявление, подадено на 15 април 2019 г., при калкулиране на дяловете следва да се вземат актуалните потребени количества минути от повиквания или кратки текстови съобщения за периода 1 април 2018 г. – 31 март 2019 г. или за цялата 2018 г., в зависимост от наличните данни). За да бъде изпълнен първият тест, кандидатът следва да може да покаже, че делът поне на една от вътрешните за ЕС комуникационни услуги е над определения праг.
- b) Цялата необходима информация, която доказва, че изчислената абсолютна стойност на въздействието на регулацията върху маржа на даден оператор от регулираните вътрешни за ЕС комуникационни услуги е повече от 3% (в случаите на отрицателен марж на вътрешни за ЕС комуникационни услуги) или 9% (в случаите на положителен марж на вътрешни за ЕС комуникационни услуги) от маржа от всички комуникационни услуги.

49. По отношение на втория тест, кандидатът следва да предостави много детайлна подкрепяща информация/данни към попълнените образци, посочени в Приложение 2. Това включва:

- a) Данни за EBITDA от всички комуникационни услуги на кандидата за предходната финансова година.
- b) Данни за потребените количества от регулираните вътрешни за ЕС комуникации по услуги за годината, предхождаща подаването на заявлението. Изисква се разделяне на обажданията, терминирани във фиксирани и в мобилни мрежи.
- c) Данни за актуалните приходи от регулираните вътрешни за ЕС комуникации по услуги за годината, предхождаща годината, в която е подадено заявлението.
- d) Прогнозите за търсенето на регулираните вътрешни за ЕС комуникации по услуги за годината, за която се отнася заявлението. Тези прогнози следва да са надлежно доказани. В случай че операторът не успее да представи доказателства на прогнозите, НРО може да използва наличните данни за потребените количества от предходната година. Изисква се разделяне на

обажданията, терминирани във фиксирани и в мобилни мрежи.

- e) Данни за направените разходи за регулирани вътрешни за ЕС комуникационни услуги (по услуги, ако е приложимо) за годината, предхождаща годината, в която е подадено заявлението.
- f) Данни за очакваните разходи за регулирани вътрешни за ЕС комуникационни услуги (по услуги, ако е приложимо) за годината, за която се отнася заявлението.
- g) В случаите на извършване на допускания/прогнози следва да се представи много детайлна документация, подкрепяща направените допускания.

50. Данните на кандидата за разходите и приходите следва да са базирани на финансово-счетоводните сметки, които следва да се предоставят на НРО и могат да бъдат относими към изчислените количества. НРО, също така, може да изисква от кандидатите да представят декларация от счетоводител, гарантираща, че данните са представени коректно и че е приложена последователна и коректна методология при прогнозирането.

51. По отношение на направените и очакваните разходи, ОЕПЕС счита, че следва да се предостави следното:

- a) Мрежовите разходи за генериране на регулираните вътрешни за ЕС комуникации по услуги.
- b) Разходите за терминиране на регулираните вътрешни за ЕС комуникации по услуги.
- c) Разходите за транзит на регулираните вътрешни за ЕС комуникации по услуги.
- d) Търговските разходи на едро – разходите, отнесени за: маршрутизиране/тестване/мониторинг, експлоатация и управление, клиринг на данни, финансов клиринг и търговски преговори. Част от тези разходи ще бъдат включени в калкулациите на маржа от вътрешни за ЕС комуникационни услуги. Тази част ще зависи от относимите приходи и плащания на едро (плащанията ще се представят в абсолютна стойност). По конкретно, частта от тези разходи ще е равна на:

Плащанията на едро за регулирани вътрешни за ЕС комуникационни услуги

Приходите и плащанията на едро за всички услуги, предоставени на/от трети оператори

Където:

- Плащания на едро за регулирани вътрешни за ЕС комуникационни услуги означават направените от кандидата плащания за взаимно свързване (терминиране и транзит) за регулираните вътрешни за ЕС комуникационни услуги, които той предлага,
- Приходи на едро от всички услуги, предоставени на трети оператори, означава генерираните от кандидата приходи от взаимно свързване и роуминг за услугите на едро, предлагани на трети страни (терминиране, транзит и входящ роуминг)

и

- Плащания на едро от всички услуги, предоставени от трети страни, означава направените от кандидата плащания за взаимно свързване и роуминг за услугите на едро, закупени от трети страни (терминирани, транзит и изходящ роуминг)
- е) Част от свързани и общи разходи, възникнали за предоставянето на електронни съобщителни услуги на дребно. Тези свързани и общи разходи следва да съдържат:
  - i. Разходи за фактуриране и събиране на вземания, включително всички разходи, свързани с обработка и уведомяване за актуалните потребителски сметки, тяхното калкулиране и разпечатване.
  - ii. Разходи за доставка и дистрибуция, включително разходите за експлоатация на магазини и други канали за дистрибуция и продажба на електронно съобщителни услуги.
  - iii. Разходи за обслужване на клиенти, включително разходите за услуги за обслужване на клиенти, налични за крайните потребители.
  - iv. Разходите за управление на „лоши заеми“, включително разходи, възникнали при отписването на неизплатени потребителски задължения и събиране на „лоши заеми“.
  - v. Разходи за маркетинг, включително всички разходи за реклама.

Частта на разходите, посочени в точка е), следва да се равнява на отношението на общите приходи на дребно от регулирани вътрешни за ЕС комуникационни услуги и общите приходи на дребно от всички електронни съобщителни услуги. По-конкретно, отношението ще е равно на:

$$\frac{\text{Общите приходи на дребно от регулирани вътрешни за ЕС комуникационни услуги}}{\text{Общите приходи на дребно от електронни съобщителни услуги}}$$

- f) Стойност, която ще покрива общите и административни разходи (G&A) на кандидата. За калкулирането на тази сума следва да се изчисли подходяща надбавка (mark-up), чрез следната формула:

$$\frac{\text{Общи и административни разходи (G\&A) на кандидата}}{\text{Общите разходи на кандидата (мрежови, на дребно, на едро и т.н.) без общи и административни разходи (G\&A)}}$$

Съответните общи и административни разходи (G&A) ще се калкулират, като се вземат предвид сумата на вече калкулираните разходи за регулирани вътрешни за ЕС комуникационни услуги и описаната по-горе надбавка (mark-up).

52. Кандидатът следва да предостави всички необходими данни, използвани за определянето на маржовете (със и без регулация) от регулирани вътрешни за ЕС комуникационни услуги и от EBITDA от всички комуникационни услуги (в случай че вече не са публикувани).

Крайни срокове

53. За да може НРО да удовлетвори искане за дерогация от 15 май 2019 г., от

която дата започва да се прилага регулацията, операторите, които ще кандидатстват за дерогация, следва да информират техните НРО предварително за намерението си, като следва да представят попълнените от тях заявления с цялата необходима информация и данни най-малко един месец преди 15 май 2019 г. Това ще осигури на НРО достатъчно време за правилна преценка на исканията за дерогация. Ако оператор внесе своето заявление за дерогация по-късно от 15 април 2019 г. или ако заявлението е непълно, не се очаква от НРО да отговори на искането на оператора или да приеме решение, ако е необходимо, преди 15 май 2019 г. Минималният краен срок от един месец за оценка на заявлението следва да се прилага и за заявления, получени след 15 май 2019 г.

54. Дерогацията за превишаване на максималните ценови тавани следва да бъде разрешена за период от 12 месеца. За да се поднови разрешението за дерогация след този период, операторът следва да актуализира цялата необходима информация и да я предостави на НРО, имайки предвид, че НРО следва да има най-малко един месец за оценка на искането за подновяване на съществуващата дерогация.

55. Ако дадено заявление е явно неоснователно или не е предоставена достатъчно информация, НРО трябва да вземе крайно решение в рамките на допълнителен период от два месеца. През този период НРО следва да даде възможност на кандидата за становище и да вземе крайно решение за разрешаване, изменение или отказ на надценката/ите, предложена/и от оператора.

56. В случай че е позволена дерогация, операторите, искащи да прилагат надценки, следва да спазват националното законодателство по отношение на прозрачността или промените в общите условия (например предварително публикуване на промените в цените, клаузите в договорите, които изискват изключително право за прекратяване на договорите и т.н.).

Оценка на заявлението

57. НРО, получил заявление, следва първо да сравни дяловете на кандидата на трафика на регулираните вътрешни за ЕС услуги със сравнителните стойности на ОЕРЕС. В случай че дяловете са над сравнителните стойности на ОЕРЕС най-малко за една услуга, НРО следва да продължи с изследването на въздействието върху националния ценови модел на заявителя, за да реши дали може да разреши дерогация.

58. В случай че $[(\text{Марж}_{\text{без пер}}) - (\text{Марж}_{\text{с пер}})] / (\text{Марж}_{\text{Общо}}) > 3\%$ (в случаите на отрицателен марж на регулираните вътрешни за ЕС комуникационни услуги) или в случай че $[(\text{Марж}_{\text{без пер}}) - (\text{Марж}_{\text{с пер}})] / (\text{Марж}_{\text{Общо}}) > 9\%$ (в случаите на положителен марж на регулираните вътрешни за ЕС комуникационни услуги), може да се направи заключение, че прилагането на ценовите тавани ще окаже значително въздействие върху капацитета на кандидата за поддържане на съществуващите му цени за национални услуги.

59. НРО може да направи кръстосана проверка на изчисленията на кандидата за тяхното валидиране. За валидираща процедура НРО може да използва следното:

- а) Мрежовите разходи за генериране следва да се изчислят от оператора, но могат да се съпоставят от НРО с разходите от техни национални разходни модели (отдолу-нагоре или отгоре-надолу) или от разходния модел на Ахон,

- възложен от ЕК;
- b) Разходите за транзит следва да се предоставят от оператора, но могат да се съпоставят от НРО с налични данни (например с данни от сравнителния доклад на ОЕРЕС за роуминг услуги);
  - c) Разходите за терминиране следва да се предоставят от оператора, но могат да се съпоставят от НРО с данни за средно претеглените цени за терминиране, които се публикуват от ОЕРЕС на всеки шест месеца, и да се разделят на повиквания към фиксирани и мобилни номера, предоставени от кандидата в заявлението.
  - d) Свързаните и общи разходи и общите и административни разходи (G&A) следва да се предоставят от оператора, но могат да се съпоставят от НРО с информацията за разходите от годишните финансови отчети.
  - e) Цените за национален роуминг, включени в договорите между операторите на мобилни мрежи и виртуалните мобилни оператори.

Максимално ниво на цената над ценовите ограничения

60. Операторите, чиито заявления за дерогация преминат двата теста, могат да приложат надценки за всички регулирани вътрешни за ЕС комуникационни услуги, а не само за тази, за която сравнителният тест е изпълнен. За да калкулират предложените надценки над ценовите тавани, операторите следва да изчислят нивото на маржа при прилагане на регулация ($\text{Марж}_{\text{с рег}}$), който ще удовлетворява равенството $[(\text{Марж}_{\text{без рег}}) - (\text{Марж}_{\text{с рег}})]/(\text{Марж}_{\text{Общо}}) = 3\%$ (в случаите на отрицателен марж от регулираните вътрешни за ЕС комуникационни услуги) или равенството $[(\text{Марж}_{\text{без рег}}) - (\text{Марж}_{\text{с рег}})]/(\text{Марж}_{\text{Общо}}) = 9\%$ (в случаите на положителен марж от регулираните вътрешни за ЕС комуникационни услуги), взимайки предвид по-горе изчислените стойности $\text{Марж}_{\text{без рег}}$ и $\text{Марж}_{\text{Общо}}$. Разликата между $\text{Марж}_{\text{с рег}}$, изчислена за предното равенство и $\text{Марж}_{\text{с рег}}$, изчислен първоначално от кандидата, ще е равна на общата сума, която оператор може да получи допълнително от предоставянето на регулираните вътрешни за ЕС комуникационни услуги. Предложените надценки ще бъдат изчислени от кандидата, като се вземе предвид сумата и изчислените потребени количества на всички регулирани вътрешни за ЕС комуникационни услуги, предоставяни от него.

61. В случай че маржът на кандидата от всички комуникационни услуги е отрицателен, кандидатът може да продължи да прилага неговите цени за международни повиквания в ЕС от 1 януари 2019 г. и за регулираните вътрешни за ЕС комуникационни услуги.

62. Предложените надценки следва да бъдат разрешени или, ако е необходимо, изменени от НРО.

G. Мониторинг, осъществяван от НРО

63. Съгласно чл. 5а, параграф 6 от TSM Регламента, НРО трябва да следят пазара и развитието на цените за регулирани комуникационни услуги в рамките на ЕС и да докладват за тях на Комисията. Една от задачите и целите на ОЕРЕС е да осигури последователното изпълнение на регулаторната рамка за електронни

съобщения.

64. За да има сравними данни, основани на едни и същи индикатори за наблюдение на развитието на пазара и цените, както и за да се подготви сравнителния доклад на ОЕРЕС за вътрешните за ЕС комуникационни услуги, ОЕРЕС счита, че показатели, като например броят на абонатите според профила (частни или бизнес абонати), следва да се събират от фиксираните и мобилните оператори. В допълнение, ОЕРЕС изисква от фиксираните и мобилните оператори да предоставят обеми на потребление по услуги за националните, за вътрешните за ЕС комуникационни услуги (регулирани, алтернативни тарифи, пакети и бизнес тарифи), както и комуникационни услуги към дестинации извън ЕИП, също така и приходи от регулирани вътрешни за ЕС обаждания, от алтернативни тарифи, както и от комуникационни услуги извън ЕИП.

ОЕРЕС ще предоставя на НРО въпросник, с който от фиксирани и мобилни оператори да бъдат събирани данни за вътрешните за ЕС комуникационни услуги. ОЕРЕС ежегодно ще обобщава данните и ще публикува доклад относно направените констатации от това проучване.

Н. Приложения

Приложение 1 – Сравнителни стойности на ОЕРЕС

За целите на първото определяне на сравнителните стойности, ОЕРЕС използва цялата налична информация за вътрешните за ЕС комуникационни услуги. През декември 2017 г., по време на дискусиата относно възможността за регулиране на вътрешните за ЕС комуникационни услуги, ОЕРЕС инициира процедура по събиране на данни за тези услуги. Поради краткия срок, ОЕРЕС поиска от НРО данни само за тези оператори, които имат най-малко 80% от абонатите на пазара на фиксирани гласови услуги и 80% от абонатите на пазара на мобилни гласови услуги. Тази дейност имаше за цел да създаде времеви редове (2013-2017) от данни, обхващащи следните области на измерване:

- Реално изговорени минути от вътрешни за ЕС повиквания и изпратени вътрешни за ЕС кратки текстови съобщения
- Приходи от вътрешни за ЕС повиквания и кратки текстови съобщения
- Разходи за вътрешни за ЕС повиквания и кратки текстови съобщения
- Абонати

Използвайки като източник това събиране на данни, ОЕРЕС публикува предварителен и допълнителен анализ на вътрешните за ЕС комуникационни услуги. Някои оператори имаха трудности при осигуряването на изисканите данни, в резултат на което в отговорите има различия в нивото на детайлност, както и различия по отношение на наличните данни за съответните години. В тази връзка, ОЕРЕС е на мнение, че за определянето на сравнителните стойности следва да се използват данните от 2017 г. за обемите на потребление. ОЕРЕС извърши анализ на чувствителността на тези калкулации и установи, че е подходящо определянето на сравнителните стойности на базата на количествата потребени вътрешни за ЕС комуникационни услуги.

Сравнителните стойности на ОЕРЕС са определени, както следва:

- (i) 2,3% за повиквания от мобилни номера
- (ii) 30% за повиквания от фиксирани номера
- (iii) 2,8% за кратки текстови съобщения

Горните проценти са калкулирани, като са отчетени данните както за домашни, така и за бизнес абонати, тъй като по време на събирането на данни от ОЕРЕС през 2017 г. тези данни не са разделени. В тази връзка, само за заявленията, които ще бъдат внесени през първата година, кандидатите ще трябва да калкулират техните процентни отношения, отчитайки количествата вътрешни за ЕС комуникационни услуги, потребени както от домашни, така и от бизнес абонати.

Приложение 2 – Образец на заявление за дерогация – файл в ексел